

RIIGIKOGU

Hr Jürgen Ligi
Rahandusminister

10.02.2026

Arupärimine statistika kohta

Lugupeetud härra Ligi

Euroopa statistika määrus sätestab artiklis 2, et Euroopa statistika arendamist, tegemist ja levitamist reguleerivad muuhulgas järgmised statistikaalased põhimõtted:

„ametialane sõltumatus” – statistika arendamine, tegemine ja levitamine toimub sõltumatult, eelkõige tehniliste võtete, määratluste, meetodika ja kasutatavate allikate valiku ning kõikide levitamismvormide ajastuse ja sisu osas, ning niisuguste ülesannete täitmisele ei avaldata poliitilist või huvirühmade või liidu või riigi ametiasutuste survet.

See on vastavalt riikliku statistika seadusele aluseks ka Eesti statistikameti töös, kes on statistikaalases töös sõltumatu.

Samas on korduvalt nii peaminister kui rahandusminister avaldanud avalikkusele möödunud aastal seisukohti, et hinnatõusu kohta arvestab statistikaamet statistikat valesti ning hinnatõusu kajastatakse liialt suurelt.

Statistikaamet on teatanudki hinnatõusu arvestamise meetodika muutmisest, mida kohaldatakse 2026 aasta jaanuarist ning mille andmete esitamine on viibinud.

Eile teatas rahandusminister Jürgen Ligi uuesti ERR uudistele, et hinnatõusu on varasemalt näidatud valesti ning nüüd on Eesti statistika muutmisel Euroopa Liidus pioneer. Muuhulgas märkis minister, et ta on ka ise selles osaline. Andmete viibimist seletas Ligi, et praegu käib väikese täpsustuse tagaajamine.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvist 139 ja ülalpool kirjeldatud asjaoludest on meil Teile järgmised küsimused:

1. Miks olete rahandusministrina, kelle valitsemisalas on statistikaamet, kritiseerinud poliitilise survena varasemalt riikliku statistika arvestamist inflatsiooni küsimuses, rikkudes sellega Euroopa statistika määruse põhimõtet statistika kogumise sõltumatuse kohta?

2. Milles seisnes Teie väljendatud osalus uue statistika kogumise metoodika kogumisel ning kuidas see on kooskõlas statistika kogumise sõltumatuse nõudega poliitilisest survest?
3. Milles seisneb uue hinnatõusu arvestamise metoodika puhul statistikaameti pioneeriks olemine Euroopas?
4. Milliseid viibimise põhjuseks olevaid täpsustusi „aetakse taga“?
5. Kas olete andnud suunise osaleda statistikaametil Euroopa Komisjoni hankes äribaromeetrite mõõtmise kohta, konkureerimaks konjunkturiinstituudiga, ning kui see nii on, siis millistel põhjustel seda tehti?

Lugupidamisega

Urmus Reinsalu

Urmus Reinsalu
Riigikogu liige

Helir-Varden Seede

JANUS KARILAIN

Mart Maastik

AVAR KOKK

ANDRES HERBERT

Peab Seede